

INFORMÁCIA PRE VEREJNOSŤ

Obec Matiašovce v súlade s § 15 ods. a) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov zverejňuje informácie o zdrojoch ohrozenia, rozsahu ohrozenia, následkoch na postihnutom území a spôsobe varovania obyvateľstva a záchranných prácach, úlohách a opatreniach a podrobnostiach o tom, kde sa dajú získať informácie s plánom ochrany v rámci Obce Matiašovce.

1. Informácie o zdrojoch ohrozenia

1.1 Povodne

Vychádzajúc z analýzy územia obce Matiašovce z hľadiska vzniku možných mimoriadnych udalostí predstavujú povodne významné riziko ohrozenia obyvateľstva a majetku. Povodne najčastejšie ohrozujú obyvateľov obce v povodí vodných tokov Rieka, Potok, Kolcunov potok, Hardinský potok a tri menšie potoky (Ľuncarský, Cločvinský a Rackov). Povodne však môžu spôsobiť aj náhle privalové dažde, resp. dlhodobé zrážky, kedy povodňou môže byť postihnutá celá obec.

1.2 Zosuvy pôdy

Ďalším možným zdrojom ohrozenia sú zosuvy pôdy s následkami najmä na majetku. V poslednom období sú tieto výskyty zapríčinené dlhodobými zrážkami.

1.3 Víchrice

Veterné smršte a silné vetry postihujú predovšetkým horské hrebene. Veterné smršte sa však môžu vyskytnúť v závislosti od počasia v ktorejkoľvek lokalite obce Matiašovce. Pôsobenie silných vetrov tu sporadicky spôsobuje problémy v doprave, energetike a v komunikačnom prostredí.

1.4 Snehové kalamity

Vývoj počasia, hlavne v zimnom období vytváraný nadmerným intenzívnym snežením spojený so silným vetrom môže spôsobovať na území obce Matiašovce neprejazdnosť štátnej cesty II/542 a miestnych komunikácií. Tieto mimoriadne udalosti spôsobujú problémy s dopravou, so zásobovaním obce, prípadne poskytovaním neodkladnej zdravotníckej pomoci. Kalamita v tejto oblasti, vychádzajúc z pozorovania predchádzajúcich rokov obec Matiašovce ešte vážne nepostihla.

1.5 Zemetrasenia

Na území obce Matiašovce nie sú zmapované aktívne ohniskové zóny alebo makroseizmické pozorovania zemetrasení. Intenzitu zemetrasenia určujú účinky na ľudí, stavby a zemský povrch. Jej hodnoty závisia od vzdialenosti od epicentra a sú určované sprievodnými javmi zemetrasenia. Tieto sprievodné javy boli empiricky zoradené do skupín a týmto skupinám priradené stupne – najnižšie slabým otrasom, najvyšším otrasom s katastrofálnym následkom. V súčasnosti sa používa Mercaliho – Siebergova stupnica, ktorá má 12 intenzívnych stupňov.

2. Informácie o možnom rozsahu mimoriadnej udalosti a následkov na postihnutom území

2.1 Povodne

Oblasť ohrozenia povodňami je stanovená pre vodné toky v obci formou zátopového územia vyhodnoteného správcom vodného toku na 50 – ročnú, resp. 100 – ročnú vodu. Vznik mimoriadnej udalosti v dôsledku povodní predstavuje v závislosti od rozsahu povodne predovšetkým riziko veľkých majetkových škôd a v prípade nerešpektovania pokynov orgánov obce, štátnej správy ochrany pred povodňami aj riziko ohrozenia zdravia a života.

2.2 Zosuvy pôdy

Rozsah následkov pri vzniku svahových deformácií nemožno určiť dopredu. Následky vo veľkej miere závisia od miesta vzniku zosuvu, t. j. či je zosuvom ohrozený intravilán alebo extravilán obce. V prípade zosuvov v intraviláne obce, kedy sú potenciálne najčastejšie ohrozené obytné zóny, môže dôjsť k materiálnym škodám na nehnuteľnostiach.

3. Informácie o spôsobe varovania obyvateľstva a o záchranných prácach

3.1 Varovanie obyvateľstva

Varovanie obyvateľstva sa vykonáva varovnými signálmi:

a) „ VŠEOBECNÉ OHROZENIE“ t. j. dvojminútovým kolísavým tónom sirény pri ohrození alebo vzniku mimoriadnej udalosti ako aj pri možnosti rozšírenia následkov mimoriadnej udalosti.

b) „ OHROZENIA VODOU „ t. j. šesťminútovým stálym tónom sirény pri ohrození ničivými účinkami vody sa varovanie obyvateľstva vykonáva signálom.

Koniec ohrozenia sa vyhlasuje signálom „ **KONIEC OHROZENIA“ t. j. dvojminútovým stálym tónom sirény** bez opakovania.

Varovný signál a signál koniec ohrozenia sa následne doplní **hovorovou informáciou** prostredníctvom hromadných informačných prostriedkov, ktorá by mala obsahovať predovšetkým informácie o čase vzniku a druhu mimoriadnej udalosti, o predpokladanom rozsahu ohrozenia a pokyny pre obyvateľstvo.

3.2 Záchranné práce

V zmysle vyhlášky MV SR č. 523/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie záchranných prác a organizovania jednotiek civilnej ochrany sa v súvislosti so vznikom možnej mimoriadnej udalosti vykonávajú záchranné práce ako činnosti na záchranu života, zdravia osôb a záchranu majetku ako aj na odsun z ohrozených alebo postihnutých priestorov. Súčasťou záchranných prác sú činnosti na zamedzenie šírenia a pôsobenia následkov mimoriadnej udalosti a vytvorenie podmienok na odstránenie následkov mimoriadnej udalosti. Záchranné práce sa vykonávajú zložkami integrovaného záchranného systému, útvarmi policajného zboru a osobami povolanými na osobné úkony.

Pre prípad vzniku **akejkol'vek mimoriadnej udalosti** sa vykonávajú najmä tieto činnosti:

- varovanie obyvateľstva a vyzrozumievanie osôb ohrozených mimoriadnou udalosťou a pri zmenách situácie počas vykonávania záchranných prác,
- vykonávanie prieskumu a pozorovania na postihnutom území s cieľom vyhľadať postihnuté osoby a vyznačiť životu nebezpečné úseky,
- vyslobodzovanie postihnutých osôb z trosiek zničených a narušených budov, vrakov dopravných prostriedkov, z horiacich budov a pod.,
- zabezpečenie prívodu vzduchu a vody osobám v zavalených priestoroch,
- poskytovanie prvej predlekárskej pomoci a neodkladnej zdravotníckej starostlivosti zraneným osobám vrátane odsunu postihnutých do zdravotných zariadení (vykonávajú príslušníci hasičského záchranného zboru a rýchlej lekárskej pomoci),
- lokalizácia a likvidácia požiarov ohrozujúcich postihnuté osoby a nasadené sily a prostriedky,
- vykonávanie hygienickej očisty postihnutých osôb,
- regulácia pohybu osôb a dopravných prostriedkov na postihnutom území s dôrazom na zamedzenie vstupu osôb a techniky do ohrozenej oblasti,
- uzavretie postihnutého územia,
- odsun nezranených osôb z postihnutého územia,
- núdzové zásobovanie a ubytovanie osôb, ktoré sú následkom mimoriadnej udalosti bez základných životných potrieb,
- pozorovanie postihnutého územia,
- poskytnutie veterinárnej pomoci zvieratám a vykonanie veterinárnej očisty,
- uvoľňovanie určených cestných komunikácií, vytvorenie priechodov a prejazdov potrebných na vykonanie záchranných prác,
- zachytávanie ropných produktov na vodných plochách a tokoch,
- identifikácia, odsun usmrtených osôb,
- psychologická a duchovná pomoc.

3.2.1 Záchranné práce pri povodniach

Povodňové záchranné práce sa vykonávajú na záchranu životov, zdravia, majetku, kultúrneho dedičstva a životného prostredia v čase nebezpečenstva povodne, počas povodne a po povodni na povodňovo ohrozených územiach a povodňovo zaplavených územiach. Okrem uvedených činností povodňovými záchrannými prácami sú:

- hlásna povodňová služba,

- ochrana a zachraňovanie majetku vrátane prípadného predčasného zberu úrody ohrozenej povodňou,
- odsun nebezpečných látok z predpokladaného dosahu záplavy územia povodňou,
- provizórne dopravné sprístupnenie oblasti, ktorá bola povodňou zasiahnutá, vrátane výstavby provizórnych mostných objektov a lávok,
- zabezpečenie verejného poriadku na území postihnutom povodňou,
- ochrana vodných zdrojov a rozvodov pitnej vody, elektrickej energie, plynu a telekomunikačných sietí pred poškodením povodňou,
- evakuácia,
- odčerpávanie vody zo zatopených domov, pivníc, studní, verejnej kanalizácie, žump a iných objektov,
- zabezpečenie verejného poriadku na území postihnutom povodňou,
- odstraňovanie naplavenín z domov a iných objektov, verejných priestranstiev a komunikácií,
- zabezpečovanie poškodených stavieb proti zrúteniu alebo ich asanácia,
- iné práce na záchranu životov, zdravia, majetku, kultúrneho dedičstva a životného prostredia vykonávané na príkaz obce, orgánu ochrany pred povodňami počas III. stupňa povodňovej aktivity alebo na príkaz obvodného úradu v sídle kraja alebo obce podľa zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov počas mimoriadnej situácie.

Povodňové záchranné práce riadi obec, okresný úrad v sídle kraja podľa zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov.

Povodňové záchranné práce sa vykonávajú v súlade s plánom povodňových záchranných prác, ktorý spracováva obec, okresný úrad a okresný úrad v sídle kraja. Obsah povodňových plánov vrátane povodňového plánu záchranných prác je stanovený vyhláškou MŽP SR č. 261/2010, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obsahu povodňových plánov a postup ich schvaľovania.

4. Úlohy a opatrenia po vzniku mimoriadnej udalosti

Po vzniku mimoriadnej udalosti a vyhlásení mimoriadnej situácie sa vykonávajú základné úlohy a opatrenia:

- **varovanie obyvateľstva** a vyrozumenie osôb činných pri riešení mimoriadnych udalostí: – realizuje sa podľa bodu 3.1,
- **záchranné práce** silami a prostriedkami z územia, na ktorom bola vyhlásená mimoriadna situácia: – *obec Matiašovce, Okresný úrad Kežmarok vedú zoznamy využiteľných síl a prostriedkov pri záchranných prácach v rámci svojho územného obvodu,*
- **evakuácia:** – *obec Matiašovce a Okresný úrad v Kežmarku spracovávajú plány evakuácie v zmysle vyhlášky MV SR č. 75/1995 Z. z. o zabezpečovaní evakuácie v zmysle neskorších predpisov,*

- **núdzové ubytovanie a zásobovanie:** – *obec Matiašovce a Okresný úrad v Kežmarku majú spracovaný prehľad ubytovacích a stravovacích zariadení využiteľných v prípade mimoriadnej situácie na zabezpečenie núdzového zásobovania a ubytovania, ktorý je súčasťou plánu núdzového zásobovania a ubytovania,*

- podľa potreby obec Matiašovce uzatvára s prevádzkovateľmi ubytovacích a stravovacích zariadení dohody o zabezpečení núdzového zásobovania a ubytovania,

- použitie základných zložiek integrovaného záchranného systému a jeho zložky:

- hasičský a záchranný zbor,
- záchranná zdravotná služba,
- kontrolné chemické laboratórium CO,
- horská záchranná služba,
- banská záchranná služba.

5. Podrobnosti o tom, kde sa dajú získať informácie súvisiace s plánom ochrany

Ďalšie informácie súvisiace s plánom ochrany obyvateľstva je možné získať priamo na Obecnom úrade v Matiašovciach a na Okresnom úrade v Kežmarku, odbor krízového riadenia.

6. Odkaz na obmedzenia vyplývajúce z ochrany dôverných informácií a utajovaných skutočností

Vyššie zverejnené informácie sú v súlade so zákonom NR SR č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov a nevzťahuje sa na žiadne obmedzenia vyplývajúce so zákona NR SR č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona NR SR č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov.

V Matiašovciach dňa 06.10.2014

Mgr. Marián Štefaňák, v.r.
starosta obce